

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម
បញ្ចប់និទណ្ឌភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្មលើអ្នកសារព័ត៌មាននៅកម្ពុជា

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៤

ក្នុងទិវាអន្តរជាតិដើម្បីបញ្ចប់និទណ្ឌភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្មលើអ្នកសារព័ត៌មាន អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានរាយនាមដូចខាងក្រោម សូមអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចាត់វិធានការឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងជាក់លាក់ ដើម្បីធានានូវការស៊ើបអង្កេតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ឯករាជ្យ និងតម្លាភាព ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មលើអ្នកសារព័ត៌មាន និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

យោងតាមកំណត់ត្រាដែលបានចងក្រងដោយមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា យ៉ាងហោចណាស់អ្នកសារព័ត៌មានចំនួន១៥នាក់ត្រូវបានសម្លាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៤ មក ហើយពួកគេនៅមិនទាន់ទទួលបានយុត្តិធម៌នៅឡើយ។ ក្នុងចំណោមនោះ អ្នកសារព័ត៌មានចំនួន១២នាក់បានរាយការណ៍អំពីបញ្ហារសើបមុនពេលពួកគេត្រូវបានសម្លាប់។

ការយាយី និងការគំរាមកំហែង លើអ្នកសារព័ត៌មាននៅតែជាភ្នំពេញនៅឆ្នាំ២០២៤នេះ។ យោងតាមសមាគមសម្ព័ន្ធអ្នកសារព័ត៌មានកម្ពុជា (ខេមបូចា) អ្នកសារព័ត៌មាន ចំនួន ៤៦នាក់ បានរងការយាយីក្នុងរយៈពេល០៩ខែ ក្នុងឆ្នាំ២០២៤ (ពីខែមករា ដល់ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤)។ ក្នុងចំណោមអ្នកសារព័ត៌មានទាំង៤៦នាក់នេះ មានអ្នកសារព័ត៌មាន ៣៤នាក់ប្រឈមនឹងការយាយីតាមផ្លូវតុលាការដែលរួមបញ្ចូល ការកោះហៅមកសាកសួរ ការកោះហៅមកបង្ហាញខ្លួននៅតុលាការ និងការឃាត់ខ្លួន។ បន្ថែមពីនេះ អ្នកសារព័ត៌មានចំនួន៧នាក់រងនូវការបៀតបៀនលើរាងកាយ និងអ្នកសារព័ត៌មានចំនួន៥នាក់ទៀតប្រឈមនឹងការរឹតត្បិតក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួន។ អាជ្ញាបណ្ណសារព័ត៌មានចំនួន៣ ត្រូវបានដកហូត។ ជាលទ្ធផល អង្គការអ្នកសារព័ត៌មានគ្មានព្រំដែនបានចាត់ថ្នាក់ប្រទេសកម្ពុជានៅលេខ១៥១ ក្នុងចំណោម១៨០ប្រទេសនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ហើយចំណាត់ថ្នាក់នេះបង្ហាញថាស្ថានភាពនៃសេរីភាពសារព័ត៌មានគឺមិនល្អ។

ការដៅមុខសញ្ញាលើអ្នកសារព័ត៌មាន ជាពិសេសអ្នកដែលកំពុងរាយការណ៍លើប្រធានបទសិទ្ធិមនុស្ស ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ និងសារព័ត៌មាន បង្កជាការគំរាមកំហែងដល់ការទទួលបានព័ត៌មានរបស់សាធារណជន។ ការយាយី និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញនេះកាន់តែបង្កផលលំបាកថែមទៀត ក្នុងការនាំឱ្យបុគ្គលមានអំណាចទទួលខុសត្រូវចំពោះកំហុសរបស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលអាជ្ញាធរមិនបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតត្រឹមត្រូវ និងផ្ដន្ទាទោសអ្នកប្រព្រឹត្តលើអ្នកសារព័ត៌មានជាសារមួយបង្ហាញថា បទល្មើសបែបនេះត្រូវបានអនុញ្ញាត ។

និទណ្ឌភាពចំពោះបទឧក្រិដ្ឋបែបនេះ មិនមែនកើតមានចំពោះតែទៅលើការវាយប្រហារលើអ្នកសារព័ត៌មានប៉ុណ្ណោះទេ។ កង្វះខាតនូវការស៊ើបអង្កេត និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រឹមត្រូវក្នុងករណីឃាតកម្មលើសកម្ម

ជនបរិស្ថាន លោក ឈុត រុទ្ធី សកម្មជនសហជីព លោក ជា វិជ្ជា និងលោក រស់ សុវណ្ណារ៉េត អ្នកវិភាគនយោបាយ លោកបណ្ឌិត កែម ឡី កាន់តែបង្ហាញពីការរីករាលដាលនៃវប្បធម៌និទណ្ឌភាពដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បន្ថែមទៀត។ ករណីរៀបរាប់ខាងលើគ្រាន់តែជាផ្នែកមួយនៃករណីជាច្រើនទៀតនៃការរំលោភបំពានលើអ្នកសារ ព័ត៌មាន អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស សមាជិកនយោបាយដ៏ទាស់ សហជីព និងសកម្មជនផ្សេងៗទៀតដែលករណី ពួកគេមិនត្រូវបានដោះស្រាយពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលមានតួនាទីការពារសិទ្ធិមូលដ្ឋាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ដូច្នេះ យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់រដ្ឋាភិបាលឱ្យធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយឯករាជ្យទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែល បានប្រព្រឹត្តលើអ្នកសារព័ត៌មាន និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស។ ការស៊ើបអង្កេតទាំងនេះត្រូវតែប្រព្រឹត្តទៅដោយ ឆាប់រហ័ស និងស្របតាមបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដែលរួមបញ្ចូលទាំងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិ ពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ផែនការសកម្មភាពនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសុវត្ថិភាពរបស់អ្នកសារព័ត៌មាន និងបញ្ហានិទណ្ឌភាព និងគោលការណ៍សម្រាប់ការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្សតាមរយៈសកម្មភាពប្រឆាំង និទណ្ឌភាព ដែលក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព។

យើងខ្ញុំសូមទាមទារយុត្តិធម៌សម្រាប់អ្នកទាំងឡាយណាដែលសិទ្ធិរបស់គេមិនត្រូវបានអើពើ។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែថ្កោលទោស និងបញ្ចប់នូវនិទណ្ឌភាពចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មលើអ្នកសារព័ត៌មាន និងអ្នកការ ពារសិទ្ធិមនុស្ស។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះចូលរួមគាំទ្រដោយ៖

- ១. សមាគមសម្ព័ន្ធអ្នកសារព័ត៌មានកម្ពុជា (ខេមបូឌា)
- ២. សហព័ន្ធសហជីពកម្ពុជា (CATU)
- ៣. មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (ម.ស.ម.ក)
- ៤. មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យ (CCIM)
- ៥. សមាគមការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា (សមាគមអាដហុក)
- ៦. មជ្ឈមណ្ឌលសម្ព័ន្ធភាពការងារ និងសិទ្ធិមនុស្ស (សង់ត្រាល់)
- ៧. វិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា (CID)
- ៨. Centre for Independent Journalism (CIJ) Malaysia
- ៩. គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា (COMFREL)
- ១០. សហព័ន្ធសហជីពកម្មករនិយោជិតវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជា (CTWUF)
- ១១. អង្គការសម្ព័ន្ធរំខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស (លីកាដូ)
- ១២. សមាគមបណ្តាញយុវជនកម្ពុជា (CYN)
- ១៣. សហព័ន្ធសហជីពសេរីឯករាជ្យ (FUFI)
- ១៤. សហព័ន្ធសហជីពសេរីកម្មករនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (FTUWKC)

១៥. គិរីវង្សសង្គម

១៦. សហព័ន្ធអន្តរជាតិនៃអ្នកសារព័ត៌មាន (IJF)

១៧. សហព័ន្ធសហជីពឯករាជ្យ (INTUFE)

១៨. សហជីពទ្រទ្រង់សិទ្ធិការងារបុគ្គលិកកម្មករខ្មែរនៃក្រុមហ៊ុនកាស៊ីណូ ណាហ្គាវើលដ៍ (LRSU)

១៩. អង្គការភាពជាដៃគូដើម្បីបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍ (PED)

២០. អង្គការសមាគមធាងត្នោត (STT)

២១. The Alliance of Independent Journalists (AJI) Indonesia